

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 77 0 Rs 066739 21 Rev
Banjaluka, 28.04.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Š.S. iz P., koga zastupa Advokatska firma S. o.d. B., protiv tuženog A.m. d.o.o. P., koga zastupa punomoćnik M.M., advokat iz G., radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 Rs 066739 20 Rsž 2 od 18.01.2021. godine, na sjednici održanoj dana 28.04.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 Rs 066739 19 Rs 2 od 22.04.2020.godine (koja je ispravljena rješenjem broj 77 0 Rs 066739 19 Rs 2 od 22.06.2020. godine) odbijen je tužbeni zahtjev tužioca kojim je traženo da se ponište kao nezakoniti: rješenje o prestanku radnog odnosa broj ... od dana 02.09.2014. godine; odluka Disciplinske komisije broj ... od dana 02.09.2014. godine; odluka broj ... od dana 08.10.2014. godine kojom se odbija kao neosnovana žalba izjavljena protiv odluke Disciplinske komisije; te da se tuženi obaveže da tužioca vrati na rad ili na druge poslove koje odgovaraju stručnim i radnim sposobnostima radnika, te da tužiocu nadoknadi platu i druge naknade iz radnog odnosa isplatom novčanih iznosa i to: iznosa od 28.442,46 KM na ime naknade za izgubljene mjesečne zarade za period od 02.09.2014.godine do 23.10.2017.godine sa zakonskom zateznom kamatom od 24.10.2017.godine do konačne isplate; iznosa od 6.000,00 KM na ime regresa za period od 02.09.2014.godine do 23.10.2017.godine sa zakonskom zateznom kamatom od 24.10.2017.godine pa do konačne isplate; iznosa od 8.010,00 KM na ime zakonske zatezne kamate na mjesečne zarade za period od 02.09.2014 do 23.10.2017.godine i iznosa od 1.708,79 KM na ime zakonske zatezne kamate na ime regresa za period od 01.09.2014.godine do 23.10.2017.godine, te nakon toga od 23.10.2017.godine do dana vraćanja na rad platu po osnovu radnog odnosa u visini od po 759,17 KM mjesečno, uvećano po osnovu radnog staža zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od dospijuća svake pojedinačne plate ili naknade pojedinačno pa do konačne isplate, kao i da izvrši uplatu doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje nadležnim fondovima počev od 02.09.2014. godine pa do dana vraćanja na posao, te da tužiocu

naknadi troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja pa do konačne isplate, sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja (stav I izreke).

Odbačena je tužba tužioca u dijelu kojim se traži da se poništi kao nezakonito rješenje o udaljenju radnika iz društva broj ... od dana 18.07.2014. godine i rješenje br. ... od 14.08.2014. godine; kojim se odbija prigovor na rješenje o udaljenju radnika iz društva, kao neblagovremena (stav II izreke).

Obavezan je tužilac da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 877,50 KM, u roku od 15 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja (stav III izreke).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 Rs 066739 20 Rsž 2 od 18.01.2021. godine, žalba tužioca je odbijena i presuda Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 Rs 066739 19 Rs 2 od 22.04.2020.godine, potvrđena.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužilac iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi predlaže da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici su zahtjevi tužioca da se ponište kao nezakonite odluke o prestanku radnog odnosa tužioca, odluke disciplinske komisije, te slijedom toga vraćanje na rad i isplata naknada plata, regresa i pripadajućih doprinosa.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da je tužilac po osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme zasnovao radni odnos kod tuženog 11.01.2013. godine i raspoređen u R.O. OJ T., na poslove vozača teretnog vozila preko 20 tona/VK; da je rješenjem tuženog od 18.07.2014. godine udaljen sa radnog mjesta od dana 17.07.2014. godine iz razloga što je dana 17.07.2014. godine u periodu od 18,00 do 19,00 časova u R.O. na dionici puta koja vodi od benzinske pumpe prema kipi jezero-zapad, iz svog stroja – dempera CAT 46 pomoću crijeva izvukao određenu količinu goriva u plastične kanistere i nakon istakanja goriva plastične kanistere predao trećim licima da ih iznesu iz kruga R.O., zbog čega postoji osnovana sumnja da je učinio težu povredu radne obaveze iz člana 98. st. 2. tač. 2. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“ broj 55/07, dalje: ZR) i člana 98. st. 1. tač. 1, 6, 14, 15, 26. i 41. Pravilnika o radu tuženog, te da će privremeno udaljenje imenovanog radnika trajati do okončanja disciplinskog postupka, odnosno najduže tri mjeseca do kada poslodavac mora odlučiti o disciplinskoj odgovornosti, da je tužilac na ovo rješenje blagovremeno uložio prigovor, koji prigovor je rješenjem tuženog od 14.08.2014. godine odbijen i prvostepeno rješenje o udaljenju radnika potvrđeno; da je, nakon što je 17.07.2014. godine sačinjen izvještaj o incidentu vezanim za pokušaj otuđena goriva na dionici puta prema kipi Zapad, zamjenik tehničkog

rukovodioca uz saglasnost direktora R.O., 18.07.2014. godine direktoru tuženog podnio zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka protiv rukovaoca dampera Š.S. i Š.V. i rukovaoca gredera D.N., kako 17.07.2014. godine u drugoj smjeni, uz pomoć trećih lica vade dizel gorivo iz strojeva kojim rukuju; da je na osnovu ovog zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka sproveden prethodni postupak u toku kojeg je uzeta izjava od tužioca, da je direktor tuženog 21.07.2014.godine donio rješenje o pokretanju disciplinskog postupka broj ... kojim rješenjem se disciplinski postupak pokreće protiv tužioca zbog postojanja osnovane sumnje da se dana 17.07.2014.godine u periodu od 17,00 časova do 19,00 časova u R.O. na dionici puta koji vodi od benzinske pumpe prema kipi J. - Zapad udaljio se sa utvrđene saobraćajnice koja vodi prema kipi J. -Istok gdje je bio raspoređen na odvoz jalovine, te se pretpostavlja da je iz svog stroja-dempera CAT 46 pomoću crijeva izvukao određenu količinu goriva u plastične kanistere koje je nakon istakanja goriva predao trećim licima da ih iznesu iz kruga R.O., te da iz navedenog ponašanja radnika proizilazi osnovana sumnja da je učinio težu povredu radne obaveze iz člana 98. st. 2. tač. 2. ZR i člana 98. st. 1. tač. 1, 6, 14, 15, 26. i 41. Pravilnika o radu tuženog i da je ovo rješenje dostavljeno tužiocu i sindikalnoj organizaciji; da su na sjednici Upravnog odbora sindikata od 05.08.2014. godine doneseni zaključci u kojima se između ostalog navodi da Upravni odbor sindikata ne odobrava ponašanje pojedinih radnika koji krše pravila internih akata društva, a pogotovo osuđuje „krađu“ međutim traži od A.m. i ostalih nadležnih da se slučaj kod svih radnika koji su predati na disciplinski postupak po dopisu pravne službe broj ... ispita na relevantnim činjenicama i da se okonča na jedan regularan način, te je na istoj sjednici za člana disciplinske komisije ispred sindkata imenovao V.Đ. i M.B. za zamjenika člana; da je direktor tuženog 06.08.2014. godine donio rješenje o imenovanju disciplinske komisije sa zadatkom da provede disciplinski postupak radi utvrđivanja disciplinske odgovornosti radnika protiv kojih je pokrenut disciplinski postupak; da je disciplinska komisija povodom rješenja o pokretanju disciplinskog postupka br. ... od 21.07.2014.godine protiv radnika Š.S. dana 28.08.2014. i 02.09.2014. godine održala usmeni pretres na koji je pozvan tužilac kao okrivljeni i L.G. kao predstavnik poslodavca; da je nakon provedenog disciplinskog postupka disciplinska komisija donijela odluku broj ... od 02.09.2014. godine kojom je utvrdila da je tužilac učinio povredu radne obaveze se tužiocu zbog povrede radne obaveze iz člana 98. st. 2. tač. 11. ZR i člana 98. st. 1. tač. 1, 4, 7, 8, 15. i 41. Pravilnika o radu tuženog i izriče mu se disciplinska mjera – prestanak radnog odnosa; da je na ovu odluku tužilac blagovremeno uložio žalbu koju žalbu je tuženi kao neosnovanu odbio i dana 02.09.2014. godine pod brojem ... donio rješenje kojim tužiocu prestaje radni odnos kod tuženog dana 02.09.2014. godine – otkazom ugovora o radu zbog teže povrede radne dužnosti; da je pred Osnovnim sudom u Prijedoru po optužnici Okružnog tužilaštva Prijedor protiv tužioca pokrenut i vođen krivični postupak u kojem je donesena presuda broj 77 0 K 091791 18 K od 06.11.2019. godine, iz koje proizilazi, da je tužilac Š.S. oglašen krivično odgovornim za krivično djelo krađe iz člana 231. st. 1. a u vezi sa članom 23. Krivičnog zakona RS, jer je kod tuženog 17.07.2014. godine pribavio protivpravnu imovinsku korist, a kako to proizilazi iz opisa činjeničnog stanja u navedenoj presudi, kao i to da je na ovu presudu tužilac dana 21.10.2019. godine uložio žalbu Okružnom sudu Prijedor.

Polazeći od ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud zaključuje da je tuženi u postupku utvrđivanja odgovornosti tužioca za učinjenu težu povredu radne obaveze proveo postupak u skladu sa ZR i Pravilnikom o radu, da su pobijane odluke tuženog zakonite i da

ispunjavaju uslove formalne zakonitosti, te da su zakonite i sa aspekta materijalne zakonitosti jer je tuženi dokazao da je tužilac počinio povredu koja mu je stavljena na teret a to je, da je postupao samovoljno kada je svojom transportnom jedinicom – damper CAT 46 od utovarne jedinice ekg-86 umjesto da se kreće prema odlagalištu J.-Istok na koji pravac je bio raspoređen od strane poslovođe, jalovinu vozio na pravac na koji nije bio raspoređen, čime je prekršio nalog neposrednog rukovodioca, te na kraju radnog dana u smjenski izvještaj unio netačne podatke, čime su se stekla obilježja teže povrede radne obaveze iz člana 98. tač. 1. i 41. Pravilnika o radu i člana 98. st. 2. tač. 11. ZR, pa kako je neosnovan zahtjev tužioca za poništenje osporenih odluka, prvostepeni sud je odbio i zahtjev za vraćanje tužioca na rad i isplatu naknada po osnovu rada.

Drugostepeni sud je žalbu tužioca odbio i prvostepenu presudu potvrdio, temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Odluke nižestepenih sudova su pravilne i navodima revizije nisu dovedene u ozbiljnu sumnju.

Prema činjeničnom utvrđenju nižestepenih sudova, tužilac je bio radnik tuženog koji je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme 11.01.2013. godine i raspoređen u R.O. OJ T., na poslove vozača teretnog vozila preko 20 tona/VK. Rješenjem tuženog od 18.07.2014. godine udaljen je sa radnog mjesta iz razloga što je dana 17.07.2014. godine u periodu od 18. do 19 časova u R.O. na dionici puta koja vodi od benzinske pumpe prema kipi J.-zapad, iz svog stroja – dempera cat 46 pomoću crijeva izvukao određenu količinu goriva u plastične kanistere i nakon istakanja goriva plastične kanistere predao trećim licima da ih iznesu iz kruga R.O., zbog čega postoji osnovana sumnja da je učinio težu povredu radne obaveze iz člana 98. stav 2. tačka 2. ZR i člana 98. stav 1. tačka 1. 6, 14, 15, 26, i 41. Pravilnika o radu tuženog, te je nakon što je 17.07.2014. godine sačinjen Izvještaj o incidentu vezanom za pokušaj otudjena goriva na dionici puta prema kipi Zapad, zamjenik tehničkog rukovodioca, uz saglasnost direktora R.O., 18.07.2014. godine, direktoru tuženog podnio zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka protiv rukovaoca dampera Š.S. i Š.V. i rukovaoca gredera D.N., što su 17.07.2014. godine u drugoj smjeni, uz pomoć trećih lica vadili dizel gorivo iz strojeva kojim rukuju, a na osnovu ovog zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka sproveden je prethodni postupak u toku koga je uzeta izjava od tužioca.

Rješenjem od 21.07.2014. godine pokrenut je disciplinski postupak protiv tužioca zbog postojanja osnovane sumnje da je dana 17.07.2014. godine u periodu do 17,00 časova do 19,00 časova u R.O. na dionici puta koji vodi od benzinske pumpe prema kipi J.- Zapad udaljio se sa utvrđene saobraćajnice koja vodi prema kipi J.-Istok gdje je bio raspoređen na odvozu jalovine te se pretpostavlja da je iz svog stroja dampera CAT 46 pomoću crijeva izvukao određenu količinu goriva u plastične kanistere koje je predao trećim licima da ih iznesu iz kruga R.O., te da iz navedenog ponašanja radnika proizilazi osnovana sumnja da je učinio težu povredu radne obaveze iz člana 98. stav 2. tačka 2. ZR i člana 98. stav 1. tačka 1. 6, 14, 15, 26, i 41. Pravilnika o radu tuženog, dok je izrekom odluke disciplinske komisije od 02.09.2014. godine tužilac oglašen odgovornim što je dana 17.07.2014.godine u periodu od 17,30 do 19,00 časova nesavjesno i nemarno obavljao svoje poslove tako što se sa transportnom jedinicom CAT 46

suprotno nalogu smjenskog poslovođe i planu rada tehničkog rukovodioca oko 18,00 časova kretao od utovarne jedinice EKG 86, te umjesto na odlagalište kipa J.- Istok gdje je bio raspoređen uputio se na odlagalište jalovine kipa J.- Zapad i ovakvim ponašanjem prekršio direktni nalog neposrednog rukovodioca, te svojim nemarnim i nesavjesnim izvršavanjem utvrđenih radnih obaveza i nepridržavanjem propisanih mjera zaštite na radu ugrozio bezbjednost drugih radnika koji su po planu rada tehničkog rukovodioca i naređenju smjenskog poslovođe bili raspoređeni da voze jalovinski materijal na odlagalište kipa J.- Zapad i da je prilikom sačinjavanja smjenskog izvještaja na kraju smjene dana 17.07.2014.godine dao netačne podatke koji se odnose na lokaciju odvoza jalovine, te utvrđeno da je učinio povrede radne obaveze iz člana 98. st. 2. tač. 11. ZR i člana 98. st. 1. tač. 1, 4, 7, 8, 15. i 41. Pravilnika o radu tuženog i da mu se izriče disciplinska mjera – prestanak radnog odnosa.

Nisu osnovani prigovori tužioca kojima osporava formalno-pravnu zakonitost odluke disciplinske komisije, navodeći da odluka disciplinske komisije kojom je oglašen odgovornim za povredu radne obaveze nije zasnovana na činjeničnom opisu radnje iz zahtjeva i rješenja o pokretanju disciplinskog postupka, odnosno da je disciplinska komisija prilikom sprovođenja postupka utvrdila da je odgovoran za povredu radne obaveze koje nisu navedene u zahtjevu za pokretanje postupka, niti u rješenju o pokretanju disciplinskog postupka, pa da to samim tim čini pobijane odluke nezakonitim.

I sam tužilac je izjavio da je spornu turu odvezao na odlagalište J.-Zapad, ali je naveo da je to uradio jer mu se „učinilo da je preko radio veze čuo da tu turu odveze na kipu Zapad“. Međutim, u rukom pisanoj izjavi od 17.07.2014. godine, datoj neposredno nakon incidenta, tužilac nije spominjao da je bilo šta čuo preko radio veze, već to prvi put navodi u izjavi od 22.07.2014. godine. Tužilac se nije izjasnio ko mu je dao naređenje da promjeni rutu kretanja, iako mu je takvu naredbu mogao dati samo poslovođa G.N., koji se nije mogao sjetiti da li je tužiocu dao ovlaštenje za promjenu rute, a u svojim izjavama od 17.07, 22.07. i 30.07.2014. godine kao svjedok detaljno opisao kakav je bio raspored rada spornog dana i koje su sve izmjene izvršene u toku dana, pri čemu nije spominjao nikakve promjene rute koje su se odnosile na tužioca.

Odredbom člana 126. stav 4. Pravilnika o radu tuženog je propisano da ako podnosilac rješenja u toku dokaznog postupka ocijeni da je činjenično stanje izmjenjeno u odnosu na iznijeto u zahtjevu i rješenju, on se može na raspravi izjasniti o izmjeni ili proširenju rješenja, nakon čega se rasprava nastavlja po izmjenjenom odnosno proširenom rješenju, dok je članom 130. stav 1. Pravilnika propisano da disciplinska komisija nije vezana pravnom kvalifikacijom povrede radne obaveze iz zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka, a odluku donosi po slobodnom uvjerenju na osnovu činjenica koje su iznijete na raspravi, kao i savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno te rezultata cjelokupnog postupka.

Iz zapisnika o usmenom pretresu od 28.08.2014. godine proizlazi da je predstavnik poslodavca, u smislu citiranog člana 126. stav 4. Pravilnika, precizirao povredu radne obaveze koja je tužiocu stavljena na teret rješenjem o pokretanju disciplinskog postupka, koja se odnosi na udaljavanje sa utvrđene saobraćajnice koja vodi prema kipi J. -Istok tako što je činjenični opis ove povrede upotpunjen kako u pogledu vremena izvršenja (dana 17.07.2014.godine oko 18.00

časova), tako i u pogledu radnje izvršenja i njene pravne kvalifikacije, nesavjesno i nemarno obavljao svoje poslove tako što se transportnom jedinicom CAT 46 suprotno nalogu smjenskog poslovođe i planu rada tehničkog rukovodioca kretao od utovarne jedinice EKG 86, te umjesto na istovarnu jedinicu J.- Istok samoinicijativno odvezao turu jalovine na istovarnu jedinicu J. - Zapad i ovakvim ponašanjem se nije pridržavao propisanih mjera zaštite na radu. Predstavnik poslodavca je pri tome izložio sve pojedinosti vezane za povrede koje se tužiocu stavljaju na teret, predložio izvođenje dokaza, a u daljem toku rasprave tužiocu je omogućeno da iznese svoju odbranu, te je isti ostao kod svoje izjave date u prethodnom postupku, nakon čega je uslijedilo izvođenje dokaza.

Drugostepeni sud je ocijenio i da iz presude Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 K 091791 18 K od 06.11.2019.godine, u pogledu činjenica relevantnih za odluku o tužbenom zahtjevu, proizlazi da tužilac u izjavi datoj tokom krivičnog postupka nije spomenuo da je dobio bilo kakvo odobrenje za promjenu rute, već je naveo da je posljednju turu odvezao na kipu Zapad. Ni svjedok M.M., u svojoj izjavi od 25.07.2014. godine, iako se u nekoliko navrata izjašnjava šta je sve čuo preko radio veze, ne navodi da je čuo bilo kakvu naredbu za promjenu rute tužioca. Konačno, u smjenskom izvještaju demperiste od 17.07.2014.godine, tužilac nije naveo da je jednu turu jalovine odvezao na zapad, pa je prikrivanje tog podatka, zajedno sa činjenicom da je izjava tužioca kako mu se učinilo da je preko radio veze čuo da promijeni rutu, suprotna iskazima ostalih svjedoka, ali i izjavi samog tužioca iz krivičnog postupka, te da je data isključivo u cilju umanjivanja odgovornosti.

Dakle, tužiocu je u toku disciplinskog postupka omogućeno da iznese svoju odbranu, što je isti i učinio, razmotreno je mišljenje sindikata, nije došlo do zastarjelosti pokretanja i vođenja postupka, pa i po ocjeni ovog suda, pobijane odluke tuženog nisu zahvaćene takvim formalnopravnim povredama koje bi uticale na njihovu zakonitost, jer je disciplinski postupak protiv tužioca proveden u skladu sa ZR i Pravilnikom o radu.

Odredbom člana 98. Pravilnika o radu tužene su određene teže povrede radne tužnosti dok je odredbom člana 103. istog Pravilnika propisano da se za težu povredu radne obaveze može izreći mjera prestanka radnog odnosa.

Težom povredom radne obaveze, između ostalog, smatra se neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno izvršavanje radnih dužnosti (član 98. stav 1. tačka 1. Pravilnika o radu), odbijanje poslova radnog mjesta na koje je zaposleni raspoređen ili odbijanje naloga neposrednog rukovodioca (tačka 8.) te nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera zaštite na radu (tačka 15.).

Tuženi koji obavlja opasnu djelatnost je u cilju obezbjeđivanja uslova za bezbjedan rad usvojio Pravilnik o zaštiti na radu, kojim je između ostalog regulisao i obavezu obezbjeđivanja, uređivanja saobraćajnica i kretanja određenim saobraćajnicama (članovi 27. 43. i 66.) ali i dao ovlaštenje poslovođi da kontroliše stanje transportnih puteva i u dogovoru za poslovođom smjene preduzima potrebne mjere za siguran i bezbjedan saobraćaj vozilima (član 152).

Kako je u disciplinskom postupku utvrđeno da se tužilac transportnom jedinicom CAT 46 uputio od utovarne jedinice EKG 86, na odlagalište jalovine kipa J.– Zapad na koje nije bio raspoređen prema rasporedu smjenskog poslovođe, to je postupao suprotno nalogu neposrednog rukovodioca, te time i prekršio mjere zaštite na radu, pa su se u ovim radnjama stekla obilježja teže povrede radne obaveze iz člana 98. tačka 1. i 8. i 15. Pravilnika o radu, pa postojanje navedenih povreda jeste razlog za prestanak radnog odnosa u smislu odredbe člana 103. Pravilnika.

Prema izloženom, ni ostali revizioni navodi tužioca, kojima se prigovara pravilnosti primjene odredaba parničnog postupka i materijalnog prava, nisu osnovani, slijedom čega je odlučeno kao u izreci, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić